

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Ghenadie Nicolaev și Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 în cauza penală în privința lui

Novii Marina Vladimir, născută la 15 iunie 1986, originară din s. Ucrainca, r-nul Căușeni, domiciliată în mun. Chișinău, str. Anestiade 6 ap. 11;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 22.05.2012 – 20.12.2012 (prima instanță)*
- 2. 25.01.2013– 14.03.2013 (instanța de apel)*
- 3. 24.07.2013 – 02.10.2013 (recurs ordinar)*

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2012, *Novii Marina Vladimir* a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Novii Marina, învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 55 Cod penal, a fost liberată de răspundere penală, cu atragerea ei la răspunderea contravențională, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale, ceea ce constituie 3 000 (trei mii) lei.

2. De către organul de urmărire penală, i-a fost înaintată învinuirea inculpatei Novii Marina pentru faptul că ea, activînd în baza ordinului nr. 956-p din 07 octombrie 2011 în funcția de procuror în Procuratura sect. Ciocana mun.

Chișinău, avînd grad special jurist de rangul III, și conform art. 123 alin. (2) Cod penal persoană cu înaltă funcție de răspundere, iar din 03 februarie 2012 potrivit modificărilor la art. 123 alin.(3) Cod penal, persoană cu funcție de demnitate publică, folosind intenționat situația de serviciu, din interes material, în perioada 12 decembrie 2011 – 05 ianuarie 2012 a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe.

Astfel, la 14 noiembrie 2011, CPs Ciocana mun. Chișinău, examinînd plîngerea Valentinei Ursu privind sustragerea pe ascuns de către persoane necunoscute a bunurilor în sumă de 29 690 lei, a pornit conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, cauza penală nr. 2011481693.

Prin rezoluția procurorului adjunct al sect. Ciocana mun. Chișinău din 15 noiembrie 2011, conducerea urmăririi penale în cauza dată a fost dispusă procurorului în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, Marina Novîi.

La 16 noiembrie 2011, bănuît în săvîrșirea infracțiunii date, a fost recunoscut Vasiliu Gațcan, iar la 18 noiembrie 2011, procurorul Marina Novîi i-a înaintat acestuia acuzarea privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

Dat fiind faptul că Vasiliu Gațcan se învinuia de comiterea unei infracțiuni mai puțin grave și prejudiciul cauzat prin infracțiune a fost recuperat integral, prin cererea din 12 decembrie 2011, partea vătămată Valentina Ursu, a solicitat încetarea procesului penal pe motivul împăcării părților.

Urmare acestui fapt, tot la 12 decembrie 2011, în jurul orelor 12:00, procurorul Marina Novîi, avînd intenție unică de a primi bani ce nu i se cuvin, s-a întîlnit în incinta restaurantului „La plăcinte” amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn 26 din mun. Chișinău, cu concubina lui Vasiliu Gațcan - Diana Șveț, și, pentru a grăbi examinarea cererii părții vătămate Valentina Ursu privind încetarea urmăririi penale pe motivul împăcării părților în cauza nr. 2011481693, în cadrul căreia Vasiliu Gațcan era acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, a pretins de la concubina ultimului bani în sumă de 3 500 lei.

În asemenea circumstanțe, Diana Șveț, conștientizînd că în cazul refuzului pot surveni consecințe nefaste pentru interesele concubinului său, a acceptat cerințele înaintate de către procurorul Marina Novîi și tot atunci i-a dat acesteia doar o parte din suma de bani pretinsă și anume 50 Euro (care valorau la acel moment conform cursului valutar oficial 788,99 lei), convenind asupra transmiterii restului banilor pînă la data de 15 decembrie 2011.

Pe motiv că pînă la data stabilită, Șveț Diana nu i-a dat restul sumei pretinse, și anume suma de 2 700 lei, procurorul Novîi Marina intenționat nu a audiat suplimentar partea vătămată Ursu Valentina în baza cererii depuse la 12 decembrie 2011 pentru a stabili cu exactitate suma prejudiciului cauzat prin infracțiune de către învinuitul Gațcan Vasiliu, dar la 15 decembrie 2011 i-a înaintat acestuia o altă acuzare în sensul agravării, încriminîndu-i comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, fapt care a și generat respingerea cererii înaintate de către partea vătămată Ursu Valentina privind încetarea urmăririi penale în privința lui Gațcan Vasiliu.

În continuare, procurorul Novîi Marina, avînd repetat spre examinare cererile Valentinei Ursu din 29 decembrie 2011 și 30 decembrie 2011 privind

încetarea urmăririi penale în privința lui Gațcan Vasilii pe motivul împăcării părților și, fiind conștientă de faptul că nu are careva temeieri legale de a le respinge, deoarece în urma declarațiilor suplimentare ale părții vătămate Ursu Valentina din 30 decembrie 2011 a fost stabilit incontestabil că suma prejudiciului cauzat prin infracțiune nu depășește 50 000 lei, la 30 decembrie 2011 a modificat învinuirea lui Gațcan Vasilii, incriminându-i iarăși comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și tot în aceea zi a dispus încetarea urmăririi penale pe motivul împăcării părților.

Ulterior, procurorul Novîi Marina, fiind persoană cu funcție de demnitate publică și urmărind scopul infracțional manifestat prin primirea sumei restante de bani care nu i-a fost dată de către Șveț Diana, adică a bunurilor ce nu i se cuvin, la 05 ianuarie 2012, în jurul orelor 11:55, potrivit înțelegerii prealabile, s-a întâlnit cu Gațcan Vasilii în preajma procuraturii sect. Ciocana mun. Chișinău, amplasată pe bd. Mircea cel Bătrîn 24, unde pentru examinarea obiectivă a cererilor Valentinei Ursu din 29 decembrie 2011 și 30 decembrie 2011, precum și pentru emiterea la 30 decembrie 2011 a ordonanței privind încetarea urmăririi penale pe motivul împăcării părților, a primit de la Gațcan Vasilii bani în sumă de 2 200 lei.

În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, tot ea, *Novîi Marina Vladimir*, în perioada 12 martie 2012 – 16 martie 2012, sub pretextul unei eventuale conexări a cauzei penale pornite în privința lui Gațcan Vasilii care s-ar afla la ea în procedură, a aflat de la procurorul în procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, Moldovan-Roibu Daniela, că aceasta a examinat deja propunerile ofițerilor de urmărire penală a CPs Ciocana mun. Chișinău, privind punerea sub învinuire a lui Gațcan Vasilii în cadrul cauzelor penale nr. 2011481788 și 2011481800, pornite conform elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 217 și 290 Cod penal, fiind adoptate soluții potrivit art. 291 Cod procedură penală.

Urmare acestui fapt, la 16 martie 2012, Marina Novîi, fără să cunoască care este soluția adoptată în privința lui Vasilii Gațcan pe cauzele penale nr. 2011481788 și 2011481800 pornite în baza art. 217 și 290 Cod penal, aflate în conducerea procurorului în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, Daniela Moldovan-Roibu, din interes material i-a solicitat acestuia întâlnire.

În continuare, la 16 martie 2012, aproximativ pe la orele 16:28, conform înțelegerii prealabile, procurorul Novîi Marina s-a întâlnit cu Gațcan Vasilii în restaurantul "Andy's Pizza", amplasat pe bd. Mircea cel Bătrîn 26 din mun. Chișinău, unde, creînd impresia că are influență asupra procurorului șef în Procuratura sect. Ciocana mun. Chișinău, care este persoană cu funcție de demnitate publică, a susținut că îl va determina pe acesta să dispună scoaterea de sub urmărire penală a lui Gațcan Vasilii în cadrul urmăririlor penale nr. 2011481788 și 2011481800 pornite conform elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 217 și 290 Cod penal, fapt pentru care a pretins de la ultimul suma de 300 Euro, convenind ca banii să-i fie dați pînă la data de 23 martie 2012.

Astfel, la data de 22 martie 2012, aproximativ la orele 12:50, în scopul realizării acțiunilor sale infracționale scontate, manifestate prin primirea personală a banilor pentru o persoană cu funcție de demnitate publică, procurorul Novîi Marina s-a întâlnit cu numitul Gațcan Vasilii în localul „La plăcinte” situat pe str. Mircea cel Bătrîn 26 din mun. Chișinău, unde iarăși lăsîndu-se crezută că are

influență asupra procurorului șef a Procuraturii sect. Ciocana mun. Chișinău și că îl va face pe acesta să îndeplinească în exercitarea funcției sale acțiuni de favorizare a intereselor lui Gațcan Vasilii în cadrul urmăririi cauzelor penale nr. 2011481788 și 2011481800 pornite conform art. 217 și 290 Cod penal și anume, va dispune scoaterea acestuia de sub urmărire penală, a primit de la Gațcan Vasilii suma anterior pretinsă de 300 Euro (care valorau la acel moment conform cursului valutar oficial 4 712,7 lei), fiind reținută în flagrant delict.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în privința inculpatei Novîi Marina conform învinuirii formulate în rechizitoriu, după cu urmează:

- în baza art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal – 7 ani închisoare și amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor publice pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 326 alin. (1) Cod penal – 1 an închisoare;

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, a se stabili în privința inculpatei Novîi Marina pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale și închisoare pe un termen de 7 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor publice pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului, procurorul a invocat ilegalitatea sentinței de achitare deoarece toate probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate pe parcursul cercetării judecătorești coroborează între ele și denotă cert și incontestabil comiterea de către Novîi Marina a infracțiunilor incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării cauzei, era evidentă lipsa în acțiunile inculpatei a semnelor componente de infracțiune imputate prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, acuzarea înaintată și susținută fiind doar o presupunere nefondată, care în temeiul art. 8 Cod de procedură penală putea fi interpretată doar în folosul inculpatei, care a pledat nevinovată.

Cît privește capătul de acuzare prevăzut de art. 326 alin. (1) Cod penal, ținînd cont de faptul că inculpata a fost instigată de a săvîrși acțiuni ilegale, însă a conștientizat pericolul social al acestora, s-a căit sincer și s-a caracterizat pozitiv la locul de muncă, a săvîrșit acțiuni de trafic de influență pentru prima dată, asumîndu-și obligațiunea de a nu le mai repeta, instanța a considerat că prin retrăirile acesteia pentru cele săvîrșite déjà a fost realizat scopul răspunderii penale.

5. În recursul ordinar declarat de procuror, invocîndu-se temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, or, eroarea privind nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, eroare care nu poate fi corectată în instanța de recurs.

La fel, procurorul motivează că instanțele de fond au dat o apreciere incorectă probelor administrate, care coroborează între ele și denotă cert și incontestabil comiterea de către Novîi Marina a infracțiunilor incriminate.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (*modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012*), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 14 martie 2013 în prezența procurorului, inculpatei Novîi Marina și avocatului Oltu Vadim, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (vol. 2, f.d. 66) și înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate – 11 aprilie 2013 (vol. 2, f.d. 57).

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul în cauză a fost declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli la 21 mai 2013 (vol. 2, f.d. 83-96), adică peste 39 zile, prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termen.

Or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 11 aprilie 2013 expira la 15 mai 2013, iar procurorul a avut reală posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de procuror este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2013 în cauza penală în privința lui *Novîi Marina Vladimir*, din motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 octombrie 2013.

Președinte
(semnătura)
Petru Ursache

Judecător
(semnătura)
Ghenadie Nicolaev

Judecător
(semnătura)
Vladimir Timofti

Copia corespunde originalului

Judecător:

Ghenadie Nicolaev

